

Restoration of active raised bog – Lille Vildmose

Aalborg arealforvaltning
J.nr. NST-4160-00265
Ref. skn
Den 19. juni 2012

Referat fra møde i styregruppen for LIFE Lille Vildmose

Dato: Den 13. juni 2012 kl. 9.00 hos Naturstyrelsen Aalborg

Deltagere:

Kirsten Lund Andersen (KLA), Aalborg Kommune
~~Anne Marie Overgaard (AMO), Aalborg Kommune~~
~~Anders Skov (AS), Aage V. Jensen Naturfond~~
Bendt Egede Andersen (BEA), Naturstyrelsen Aalborg
Roar S. Poulsen (RSP), Aalborg Kommune
Jacob Palsgaard Andersen (JPA), Aage V. Jensen Naturfond
Søren Kjær (SK), Naturstyrelsen Aalborg, *referent*

-----OOOO-----

1. Emner til eventuelt

Følgende emner blev tilføjet dagsordenen:

- Plejereporten
- Fredningsnævnsmøde
- Afsluttet kandidatspeciale: "Genopretning af naturlig hydrologi i Lille Vildmose", Naturgeografi, Aalborg Universitet
- Danske parkdage 12-14. september

2. Godkendelse af referat fra sidste møde den 27. marts 2012

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

3. Orientering vedr.:

a. Feed back på 20-års jubilæums fest den 21. maj

Afviklingen og indholdet af arrangementet har modtaget ros fra EU's embedsmænd, ministeren og borgmesterkontoret. Det er blandt andet blevet fremhævet, at det var godt at der var god tid ude ved Portlandmosen og at det var muligt for pressen at få gode billeder og historier.

b. Indsendelse af Inception-rapport pr. 31/5

Rapporten er udarbejdet og indsendt rettidigt. Den overordnede melding til kommissionen er, at projektet er kommet godt fra start, at vi holder os indenfor den samlede tidsplan og vi ikke på nuværende tidspunkt har større ændringer til budgettet. Men der er gjort opmærksom på 3 "problemområder":

- Omfanget af VVM – vurderinger er større end først antaget, men får kun tidsmæssige konsekvenser for Purker-fenner projektet som udskydes et år.
- Behovet for naturpleje og værktøjerne til at udføre naturpleje vil blive undersøgt nærmere. Såfremt denne undersøgelse medfører ændringer til action C1 (naturpleje ved græsning) vil kommissionen blive underrettet.
- Fordeling af ansvaret for at udføre delprojekter er blevet revideret og derfor foreligger der en anden økonomisk udlægsfordeling. Et nyt FC – skema er udarbejdet og vedlagt rapporten.

Udover ovennævnte er der gjort opmærksom på andre mindre tidsmæssige forskydninger og budgetmæssige ændringer. Alle 28 actions er blevet gennemgået og der er redegjort for status og forventning til fremdrift samt et nyt revideret Gant-diagram. Der er lavet en regnskabsopgørelse ÅTD. Rapporten er bilagt samarbejdsaftalerne, presseklip, dagsordener og referater fra møder, nyt organogram, monitoringsrapport fra DOF mm. Vi vil modtage bemærkninger og spørgsmål til afrapporteringen fra kommissionen, forventeligt indenfor et par måneder.

c. Regnskabsmæssig status

På baggrund af regnskabsdata opgjort i forbindelse med inception-rapporten blev der udleveret budgetopfølgning fordelt på partnere, actions og omkostningskategori. Eftersom vi ikke er gået i gang med de mere omkostningstunge anlægsarbejder er der kun forbrugt 4% af det samlede budget og p.t. er der ikke noget der tilsiger overskridelser af de enkelte rammer. Action A3 kick-off workshop er afsluttet med et indhold som lovet og der vil ikke komme flere udgifter så restbeløbet på kr. 63.000,- kan flyttes til andre mere nødlidende actions indenfor samme omkostningskategori (overvejende personel). Øvrige actions med et væsentligt forbrug er A1 – ansøgning om tilladelser (12% forbrugt), C10 – kontrol af rovdyr (17% forbrugt), D3 – hjemmeside (48% forbrugt), D5 samarbejde med lodsejere (17% forbrugt), D8 projekt foldere (31% forbrugt) og E3 – netværk (15% forbrugt).

Alle beløb i EURO	ALL			
Action number and name	Bevilling	Forbrug	Rest	Forbrug i procent
A1 - Application for permits	78.290	9.164	69.126	12%
A2 - Preparation of projects	113.973	9.847	104.126	9%
A3 - Kick-off workshop	12.691	4.087	8.604	32%
B1 - Purchase of land	65.590	260	65.330	0%
C1 - Nature management	726.904	2.553	724.351	0%
C3 - Smidiefenner	373.876	121	373.755	0%
C4 - Purker-fenner	269.998	400	269.598	0%
C6 - Paraplymosen	166.537	73	166.464	0%
C8 - Portlandmosen	637.400	1.636	635.764	0%
C10 - Control of carnivores	69.378	11.700	57.678	17%
D1 - Information boards	17.579	1.208	16.371	7%
D2 - Facilities for visitors	230.995	1.830	229.165	1%
D3 - Project website	17.931	8.551	9.380	48%
D5 - Cooperation landowners	46.268	7.704	38.564	17%
D7 - Guided visits	26.182	1.555	24.627	6%
D8 - Project folders	17.070	5.369	11.701	31%
E1 - Project management	583.011	65.115	517.896	11%
E2 - Monitoring of impact	75.019	912	74.107	1%
E3 - Networking	40.379	6.253	34.126	15%
TOTAL	3.569.071	138.338	3.430.733	4%

d. Opfølgning på følgegruppemøde

Indtrykket fra mødet var, at der er lokal opbakning til projektet. Det er vigtigt, at vi forsætter med at informere og inddrage rettidigt således at denne tillid forbliver intakt. Næste møde skal afholdes på et tidspunkt i efteråret, hvor der er noget konkret at se på. Eksempelvis anlægsarbejde i Høstermark eller Mou. Evt. kan det kombineres med et andet nært forestående projekt f.eks. Purker- eller Demo-projektet. Roar og Søren melder ud når der tidsmæssigt er overblik over anlægsaktiviteterne i efteråret, men det næste møde bliver sandsynligvis i slutningen af september eller i oktober. Referat fra følgegruppemødet er udsendt til alle medlemmer.

e. Work-shop i Irland

Jens Vinge, Leif Lyngsø og Søren Kjær har deltaget ved en LIFE højmoser work-shop afholdt den 24-25. maj i Irland. Der blev lejlighed til at præsentere Lille Vildmose – projektet for forsamlingen. Interessen for de danske højmoser erfaringer og Lille Vildmose generelt var stor. Vi må forvente, at modtage henvendelse om at modtage besøg når vi er kommet et stykke ind i anlægsarbejdet. 3 irske genopretningsprojekter af højmoser blev besigtiget ved works-shoppen og særlig besøget på Kilconny Bog var interessant, idet mange forskellige metoder til at gøre mosen våd har været forsøgt med større eller mindre succes. Til nytår laves der en skriftlig konklusion på erfaringerne som vi skal forsøge at få fat i.

4. Milepælsplaner:

a. Overordnet status for tidsplanerne, evt. ændringer

- A1 (Ansøgning om tilladelser). NST afventer fortsat modtagelse af notat fra NST Aarhus om myndighedskompetencer og forventet omfang af VVM redegørelse. Men der er givet foreløbige meldinger om, at 4 delprojekter der berører Tofte Mose C2, C3, C4 og C9 i VVM – tolkning sandsynligvis skal opfattes som sammenhængende og derfor udløser en egentlig VVM – vurdering. Hvis dette bliver tilfældet skal NST og AAK blive enige om en model for at løfte denne opgave ressource- og tidsmæssigt. Formelt vil det være NST (staten) der har ansvaret. Styregruppen var enig om, at der både før, under og efter skal samarbejdes tæt om disse fælles myndighedsgodkendelser, idet de påvirker de enkelte partners tidsplaner og ressourcer.
- C5 (Mou) og C7 (Høstemark): Der er lavet kontrakt med Niels Riis om at lave udbudsmateriale til 1. juli. Anlægsarbejde i august-oktober. Pindstrup bliver involveret som entreprenør. Tidsplanen afhænger af, at der opnås de fornødne godkendelser fra fredningsnævnet efter deres møde den 18. juni. Der skal også træffes afgørelse efter vandløbsloven (nedlæggelse af pumpestation) og naturbeskyttelsesloven. Begge disse tilladelser forventes at være på plads inden sommerferien. Mou-fenne delen skal koordineres med demonstrationsprojektet på Lille Sø fenerne.
- C4 (Purkerfener). Der har været afholdt møder med Svendsen angående efterbehandling og snitfladen til naturgenopretning. Muligvis vil det være naturfagligt forsvarligt, at de næringsrige overjordsdepoter ikke fjernes helt fra området, men placeres i dele af Purkerfener hvor genopretningspotentialer i forvejen er lavt. Aftalen om efterbehandling er i princippet ikke en del af naturgenopretningen i LIFE-regi, ej heller myndighedsmæssigt. Jacob har erfaringer med at lave tilsvarende aftaler om efterbehandling med Pindstrup.

5. Dagsorden for møde i ekspertudvalg

Det blev besluttet, at udskyde mødet fra den 21. august til den 31. oktober, hvor der bliver mere at vise frem i felten. Søren udsender ny indkaldelse til styregruppen. Jacob og Roar sørger for, at advisere henholdsvis Lille Vildmose Naturråd og det rådgivende udvalg for Lille Vildmose om denne dato. Der udarbejdes **forslag til detaljeret dagsorden** til næste styregruppemøde.

6. Eventuelt

Plejerapporten: Der laves aftale med konsulent meget snart. Selve rapporten forventes at ligge i udkast efter sommerferien.

Fredningsnævnsmøde: Der afholdes fredningsnævnsmøde på Vildmosegaard den 18. juni 2012 angående nævnets tilladelse til Høstemark, Mou, Purker og Smidie. Der har været afholdt teknisk formøde med nævnet. Det

blev aftalt at Søren også deltager som repræsentant fra NST og koordinerer med Peder Møller fra NST Aalborg, Byenhed som er sekretær for udvalget.

Speciale: 2 naturgeografistuderende fra Aalborg Universiteter som har været tilknyttet AAK har udarbejdet en specialerapport om effekterne af genopretning af naturlig hydrologi i Lille Vildmose. Rapporten kan rekvireres fra Søren eller Roar.

Danske Parkdage: AAK er vært for et fælles arrangement for kommunerne den 12-14. september. Den 13. september vil naturgenopretning i Lille Vildmose være på programmet både teknisk, men også som et eksempel på samarbejde mellem kommune, stat og privat fond. Søren, Roar og Anders deltager.

Næste møder:

- 4. september kl. 9.00 hos AVJF
- 12. december kl. 8.30 hos AAK